

Växjö
kommun

Internbudget 2024, Samhällsbyggnadsnämnden

Innehållsförteckning

Ordförandes inledning.....	3
Omvärldsanalys	4
Nämndens uppdrag och ansvar	9
Huvudprocesser - mål och uppdrag.....	11
Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad	12
Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd	14
Möjliggöra en aktiv fritid	19
Styra och stödja för en hållbar utveckling.....	21
Barn och ungas välbefinnande ska vara gott	22
Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser	22
Personalpolitisk inriktning.....	23
Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor	24
Ekonomi	25
Driftbudget exkl kapitalkostnader Samhällsbyggnadsnämnden	25
Driftbudget kapitalkostnader Samhällsbyggnadsnämnden	27
Investeringsbudget Samhällsbyggnadsnämnden.....	28

Ordförandes inledning

Under 2023 har vi arbetat med klimatanpassningar, cykelfrämjande insatser och sett till att vardagen har flutit på med ett fungerande VA-system som levererar dricksvatten av hög kvalitet, men också att vår stad och tätorter är rena och trivsamma. Stort tack till alla medarbetare på samhällsförvaltningen för ert dagliga arbete med att göra Växjö till en attraktiv kommun.

Strategisk utbyggnad av vår stad och våra tätorter är fortsatt viktigt för att kunna möta näringslivets efterfrågan på verksamhetsmark, när bostadsutvecklade efterfrågar bostadsmark eller när privatpersoner efterfrågar villatomter. Vi kommer fortsätta arbetet med klimatanpassning, göra insatser för en ökad trygghet och trivsel och säkerställa långsiktighet i vår infrastruktur.

Flera år bakåt har kommunens investeringar för infrastruktur inte levt upp till budgeterad nivå, vilket har skapat långsiktiga skulder. Vi ökar investeringsbudgeten för att minska skulden och hamna i ett bättre utgångsläge för framtiden. En viktig del är att öka investeringarna i vår maskinpark. Det skapar lägre utsläpp, bättre arbetsmiljö för våra medarbetare och en högre effektivitet.

Vi går in i 2024 i ett tufft ekonomiskt läge. En minskad byggnation i kommunen påverkar nämndens ekonomi påtagligt. Vi kommer behöva skruva i vår ekonomi för att kunna leverera enligt nämndens uppdrag och samtidigt ta oss an fullmäktiges budgetuppdrag.

Vi har länge haft ett fokus på minska utsläpp och ett aktivt klimatarbete. Nu krävs det mer och fler klimatanpassningar utöver klimatarbetet. Vi behöver anpassa vår organisation mot skyfall och torka. Klimatanpassningarna är nödvändiga och det är viktigt att vi gör kloka investeringar på kort och lång sikt. Detta påverkar vår befintliga bebyggelse och i nya områden.

Jag ser fram emot att ta mig an utmaningarna under kommande år. Vi kommer arbeta för ett mer jämlikt, tryggt och hållbart Växjö.

Otto Lindlöf

Ordförande samhällsbyggnadsnämnden

Omvärldsanalys

Den långsiktiga planeringen och leveransen inom nämndens verksamheter påverkas av förändringar och trender i omvärlden. Det handlar om regionala, nationella och globala förutsättningar som utvecklas och förändras över tid. För att säkerställa kvalitet och flexibilitet i verksamheternas kortsiktiga och långsiktiga framdrift arbetar nämnden aktivt och strukturerat med omvärldsanalys. Nämnden behöver anpassas sig till, planerar för och arbeta utifrån en aktuell omvärldsanalys för att utveckla verksamheten med ett hållbart fokus och över tid säkra att befintliga och nya områden och miljöer är trygga, tillgängliga och attraktiva för samtliga invånare. Omvärldsanalysen är också en förutsättning för arbetet med nämndens ansvar för tillgängliga, jämlika och rättssäkra tjänster och beslut för invånare och näringsidkare.

Klimat och miljö för en hållbar framtid

Förändringstakten i klimatet, såväl regionalt som globalt, har ökat de senaste årtionden och har redan satt betydande avtryck i närmiljö och omvärld. Till följd av fortsatta förändringar ökar risken för att ytterligare ekosystem skadas och slås ut. Samtidigt utgör återkommande extremväder som en varmare värld innebär också ett växande direkt hot mot individens och samhällets vardag. Effekterna av klimatförändringar slår olika hårt i olika delar av världen och andelen områden som blir oboeoliga kommer att växa. Som följd kommer allt fler människor tvingas lämna sina hem vilket kan medföra snabba och svåröversedda demografiska förändringar i andra regioner. Förändringar som påverkar förutsättningarna för samhällsplanering och takten i framdriften av samhällsbyggnadsinsatser.

Följderna av, och kommande risker kopplat till, klimatförändringarna ställer nya krav på anpassning och utveckling av befintliga områden, miljöer och infrastruktur nämnden ansvarar för. Samtidigt behöver även verksamhetens planering och utformning av för framtida utbyggnad i stad, tätort och på landsbygd ske utifrån förändrade förutsättningar för samhällsbyggande. För nämndens verksamhets krävs långsiktigt hållbar planering, utveckling och underhåll av kommunens offentliga miljöer och infrastruktur för säkra ett klimatanpassat och motståndskraftigt samhälle. I omställningsarbetet för en hållbar framtid är kommunens infrastrukturförutsättningar för klimatsmarta transporter en central faktor. Transportsektor står inför en omställning där nämndens verksamheter är en central aktör lokalt och regionalt. Förändringarna i klimatet ställer också nya krav på och skapar nya förutsättningar för att säkra en robust teknisk försörjning för verksamheter inom offentlig sektor.

Inom ramen för klimatanpassningsåtgärder finns behovet av en effektivare energianvändning som i växande grad baseras på energikällor som har en lägre påverkan på klimat och miljö. Genom plana- och tillsynsarbete kan nämnden skapa förutsättningar för och föra om dialog med privata och offentliga verksamheter i kommunen avseende energifrågor, skydda dricksvattentillgångar, arbeta för att förhindra översvämningar och i förlängningen ställa krav på åtgärder som minskar miljöpåverkan och klimatförändring.

Nämnden ansvarar för bevarandet och det aktiva förvaltandet av stora naturvärden inom kommunen. Klimatförändringarna kräver betydande insatser och långsiktighet för att säkra kommunen skogs- och sjömiljöer för framtida generationer. En samhällskritisk utmaning är att bibehålla

en hög vattenkvalitet och en effektiv vattenförsörjning när både kvalitet och tillgång utsätts av påfrestningar av förändringar i klimatet. Med längre torrperioder kombinerat med perioder av mer och intensivare regn ökar stressen på kommunens vattentäcker. Skydd av vattenförekomster och skydd av dricksvattentillgångar är en avgörande framtidsfråga.

Resiliens är den långsiktiga förmågan hos ett system att hantera förändringar och fortsätta att utvecklas. Ekosystemtjänster är de funktioner hos ekosystem som gynnar människor, det vill säga upprätthåller eller förbättrar människors välmående och livsvillkor. Till följd av klimatförändringarna har antalet invasiva arter ökat både i antal och omfång vilket skapar en belastning på många ekosystem. För att säkerställa både biologisk mångfald och motståndskraft mot klimatförändringar krävs ett brett och långsiktigt arbete med ekosystemtjänster och resiliens i samhällsprocessen.

Ett nytt säkerhetsläge regionalt och globalt

Det geopolitiska läget är idag betydligt allvarigare till följd av ökade spänningar och väpnade konflikter i både närområde och i andra världsdelar. Situationen innebär en förändrad och växande hotbild nationellt, regionalt och lokalt. Verksamhetsområden och funktioner inom det offentliga riskerar att bli mål för externa påverkan och sabotage. Delar av nämndens ansvar rör samhällskritisk infrastruktur med högre risk för att bli utsatt för attacker vid konflikt och där effekten av störningar och avbrott blir mycket kännbar. Också ur detta perspektiv har nya behov av att säkra en robust teknisk försörjning för verksamheter inom offentlig sektor aktualiserats. Samtidigt innebär nuvarande konfliktsituationerna i världen ökade flyktingströmmar, en trend som sannolikt fortsätter. Migrationsströmmar kan medföra snabba och svårförutsedda demografiska förändringar i andra regioner. Förändringar som påverkar förutsättningarna för samhällsplanering och takten i framdriften av samhällsbyggnadsinsatser.

Säkerhetsläget är sådant att det lokala elnätets robusthet måste säkerställas och inkluderas i den samlade samhällsplaneringen, precis som försörjningstryggheten av vatten och andra kollektiva nyttigheter. Den Kommunkoncerngemensamma energiplanen är en viktig styrning att nå olika mål kring exempelvis klimat och hushållning.

En ökade grad av digitalisering av samhälle, verksamheter och information i kombination med det förändrade säkerhetsläget ställer nya krav på organisationers cybersäkerhet. Attacker mot system har blivit en vanligare förekomst, där risken för politiskt motiverade angrepp är betydligt högre för offentlig verksamhet. Detta innebär att digitala sårbarheter inom verksamhetskritiska system utgör betydande utmaningar för en verksamhets resiliens både i fråga om sannolikhet och konsekvens. Riskerna avser inte endast systemens funktion utan också säkerhet och tillgänglighet till den information systemen innehåller.

Planera, bygga och förvalta för en hållbart växande kommun

För en hållbar utveckling inom en växande kommun behöver planering och förvaltning förhålla sig till förändrade förutsättningar och långsiktiga trender. Ovan nämnda klimatförändringar är en av de faktorer som påverkar förutsättningarna för samhällsbyggnad. Även den demografiska utvecklingen skapar nya behov av anpassning och utveckling av befintliga områden, miljöer och infrastruktur och för planeringen och utformningen av nya områden och miljöer. Växjö är en

växande kommun där både en ökande befolkning och förändringar i klimat och levnadsmönster skapar en ökad belastning på kommunens anläggningar och de miljöer nämnden ansvarar för. Kraven av underhåll och förvaltningen ökar därmed för att bibehålla trygga och attraktiva miljöer och säkra dessa för kommande generationer.

Stad, tätort och landsbygd behöver vara tillgängligt, tryggt och givande att bo och vistas på för alla. Bostadsområden, offentliga miljöer och infrastruktur behöver utformas för att alla invånares möjligheter och behov. Utformningen av och tillgången till mötesplatser i det offentliga rummet är även viktigt för att motarbeta rumslig och mental segregationen, bristen på kontakt och umgänge mellan människor från olika grupper.

Nämndens verksamhet påverkas inte endast av övergripande trender utan också av en ökad förändringstakt hos dessa och i samhällsutveckling i stort. Detta ställer ökade krav på organisationens flexibilitet och effektivitet inom samhällsbyggnadsprocessen. Förändringstakten i samhället med nya behov, krav och en grad ökad komplexitet och intressenter vid utbyggnad och utveckling av områden och miljöer skapar en utmaning i fråga om att prioritera och jämka mellan olika intressen. Det finns en given tillgång till mark i kommunen samtidigt som en växande befolkning, ett växande näringsliv, möjligheter till en aktiv fritid och en långsiktigt hållbar naturmiljö ställer, ibland konkurrerade, krav på markanvändning.

En stark tillväxt i fråga om utbyggnad och utveckling inom kommunens stad, tätort och landsbygd tillsammans med utpekad den geografiska riktningen för framtagna utbyggnadsstrategi innebär utbyggnad i allt större utsträckning sker på mark som kommunen inte äger. Det blir i allt större utsträckning privata aktörer som driver utbyggnad och utvecklingen. Effekten blir förändrade förutsättningar för kommunen att säkra behov och intressen inom de områden som byggs ut. Nämnden arbetar i allt större utsträckning inom nya samverkansformer med privata aktörer, forum och strukturer som behöver utvecklas och anpassas ytterligare över tid.

I en kommun med allt fler invånare och ett växande näringsliv ökar kraven och belastningen på nämndens arbete med tillsyn och kontroll. Samtidigt innebär de löpande förändringar av regelverk som sker förändrade förutsättningar för verksamheten och förändrade kompetensbehov hos medarbetare. Verksamheten ansvarar för att kommunens tillväxt inte sker på bekostnad av en hälsosamma och hållbara boende- och livsmiljöer. En god luftkvalitet, frihet från bullerstörningar och tillgänglighet till grönområden i bostadens närhet samt en hälsosam inomhusmiljö är förutsättningar för ett hälsosamt liv och en utmaning i en snabbt växande kommun. Allt fler och strängare krav ställs som påverkar kommunens planmonopol avseende på strandskydd, buller, artskyddsförordning och miljökvalitetsnormer.

Ett digitalt samhälle

Den ökade digitaliseringen av samhället förändrar förutsättningar och möjligheter för utveckling och innovation. En allt större del av sociala, organisatoriska och ekonomiska aktiviteter drivs och formas av den digitala utvecklingen. För offentlig sektor skapas nya möjligheter för att erbjuda service och kontaktvägar för och med invånare, förenings- och näringsliv. Med utvecklingen följer också växande förväntningar på service, tillgänglighet och påverkansmöjligheter.

Med en digitalutveckling av verksamheten och skapandet av nya innovativa lösningar kan en

utökad och stärkt service, leverans och dialog kombineras med en mer resurseffektiv verksamhet. För att tillvarata potentialen i digitaliseringen krävs ett strukturerat utvecklingsarbete inte minst avseende insamling, bearbetning och systematisk användning av data. En datadriven digital utveckling av samhällsbyggnadsprocessen är en nyckel för att skapa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling med invånarna i fokus. Samtidigt innebär den pågående digitaliseringen ett skifte med nya krav och behov i fråga om kompetenser hos verksamhetens medarbetarens kompetens.

En kompetensförsörjning för en hållbar organisation

Offentlig verksamhet står inför betydande utmaning för att säkra kompetensförsörjningen över tid. Den demografiska utvecklingen innebär en tillväxttakt avseende befolkningsandelen i arbetsförålder som inte matchar den prognosticerade efterfrågan på arbetsmarknaden. Konkurrensen om och tillgången till rätt och tillräcklig kompetens kommer att vara en avgörande utmaning inom offentlig sektor det närmaste decenniet. Med en ökad grad av flexibilitet i arbetssätt inom arbetsområden och yrkeskategorier tenderar den geografiska arbetsmarknadsregionen som är relevant för både arbetsgivare och arbetstagare att växa. Detta innebär både en ökade möjlighet att attrahera nya medarbetare från en större arbetsmarknad och en ökade konkurrens på en tidigare lokal arbetsmarknad.

En avgörande faktor i en långsiktig kompetensförsörjning är att ta tillvara den kompetens som finns inom organisationen. Kompetensen som finns hos verksamhetens medarbetare är central för att uppfylla och utveckla uppdragen inom nämndens ansvarområden. Vikten av och värdet i att behålla medarbetare över tid för verksamheten går inte att underskatta. För att säkerställa en låg personalomsättning och kunna rekrytera nya medarbetare är det fundamentalt att kommunen är en attraktiv arbetsgivare.

Till följd av utpekade lokala, regionala och globala trender och förändringar möter nämndens verksamheter även nya krav, en växande komplexitet och ökad förändringstakt i vardagen. Detta skapar behov av nya kompetenser för att möta utmaningar och ta vara på möjligheter förändringar i omvärlden medför. Samtidigt innebär en arbetsmarknad med brist på och ökad konkurrens om befintliga nyckelkompetenser inom förvaltningen en risk för resiliensen inom samhälls- och verksamhetskritiska funktioner. Digitaliseringen och den tekniska utvecklingen innebär effektiviseringspotential och möjligheter att möta utmaningar i fråga om kompetensförsörjning. Denna förändringsprocess ställer samtidigt också krav på ny kompetens och kan innebära nya arbetsområden med behovet av ny kunskap och arbetssätt.

Utmaningarna i fråga om en långsiktig kompetensförsörjning innebär ett behov av kontinuerliga översyn av intern kompetensutveckling och kompetensväxling. Som en del i arbetet för att stärka verksamheternas kompetensförsörjning finns betydande potential i en utveckling av samverkan och utbyte med utbildningsinstitutioner, näringsliv och andra offentliga verksamheter.

Ekonomiska trender

Ekonomiska förutsättningar lokalt, regionalt och globalt påverkas direkt av ovanstående faktorer. Samtidigt ger trender inom ekonomin tydliga effekter på vilka resurser som finns tillgängliga för att hantera de utmaning och ta vara på de möjligheterna som följer förändringarna i omvärlden. Konjunkturutvecklingen skapar kortare förändringscykler än flera av de megatrender som lyfts i

analysen. Konjunkturläget påverkar skatteunderlaget för statlig och kommunal skatt och efterfrågan inom intäktsfinansierade verksamhet och därmed de ekonomiska ramarna för offentlig sektor.

Konjunkturinstitutet konstaterar att Sverige befinner sig i en lågkonjunktur med stigande arbetslöshet där hög inflation och höjda räntor har slagit hårt mot främst räntekänsliga hushåll och bostadsbyggandet. Detta har och kommer i närtid fortsätta påverka nämndens ekonomi och verksamhet. För nämnden speglas konjunkturläget i en tydlig försvagning i intresset för fortsatt och ny utbyggnad inom kommunen och en vikande efterfrågan på bostadsmarknaden. En utveckling som innebär en inbromsning av stadsutvecklingen och en svagare budget för verksamheten till följd av minskade intäkter. Den senaste periodens inflation- och ränteutveckling innebär också betydande kostnadsökningar som inte är kopplade till ett ökat mervärde inom verksamheten eller för invånare och näringsliv.

Över tid kan konjunktursvängningarna innebära utmaningar att vidmakthålla en långsiktigt stabil och hållbar organisation mellan konjunkturcykler. Besparingar och en krympande verksamhet till följd av en svag ekonomi riskerar att slå mot en verksamhetens möjlighet att möta leverera på behoven som följer en högkonjunktur. Det finns betydande svårigheter och tar tid att bygga upp förlorad kompetens inom en organisation.

Nämndens uppdrag och ansvar

Samhällsbyggnadsnämnden har det övergripande ansvaret för att bygga en attraktiv, effektiv, trygg och säker miljö för kommunens invånare, företagare och besökare. Nämnden ansvarar bland annat för detaljplanering, byggande, drift, underhåll, skötsel, förvaltning av offentlig mark och naturvård. Till sin hjälp att utföra dessa uppgifter har man samhällsbyggnadsförvaltningen.

Strategi och planering

Avdelningen ansvarar för planering och underlag som bidrar till den långsiktiga planeringen och den strategiska riktningen samt reglerar hur mark och vatten ska användas i staden, tätorten och på landsbygden. Avdelningen ansvarar för strategisk planering av bebyggelse (gestaltning, arkitektur, bostadsplanering), infrastruktur (VA, trafik, parkering), grönska (vattenstrategi, sjömiljö, naturvård, friluftsliv), regional planering.

Avdelningen tar fram och ansvarar för den koncernomfattande översiktsplaneringen, detaljplaneringen, de handlägger planbeskeden, planprogram och förhandsbesked. Man ansvarar också för uppbyggnad, förvaltning och distribution av geografisk information som fungerar som underlag för planering, byggande och förvaltning av kommunen.

Projekt och mark

Avdelningen har det samlade ansvaret för kommunens mark och för genomförandet av kommunens stadsutvecklingsprojekt samt större investeringsprojekt i staden, i tätorten och på landsbygden och man utformar, utvecklar och bygger ut infrastruktur och offentliga miljöer.

Avdelningen ansvarar för att förvalta och säkra en markanvändning som stödjer genomförandet av den övergripande strategiska planeringen för kommunen och man administrerar köp samt försäljning av mark för bland annat bostäder och verksamheter. Man ansvarar för projektutveckling, framdrift för stadsutvecklings- och större investeringsprojekt, intern projektering, extern projekteringsledning och framtagning av förfrågningsunderlag såsom ritningar och beskrivningar.

Drift och förvaltning

Avdelningen ansvarar för att skapa trygga, tillgängliga och attraktiva miljöer för invånaren samt utveckling av kommunens allmänna ytor och platser.

Avdelningen sköter och förvaltar kommunens mark såsom gator, gångvägar, cykelvägar, torg, lekplatser, parker, dammar, grönområden, skog, sjöar, natur, nedlagda deponier och man gestaltar och utsmyckar vår stad och tätorter.

Man utvecklar och förädlar kommunens befintliga miljöer. I det arbetet säkras värde och funktion över tid för anläggningar gällande infrastruktur (trafik, parkering, offentliga miljöer), grönska (vatten, sjömiljö, naturvård, friluftsliv).

Avdelningen ansvarar också för kommunens fordonshantering samt förvaltningens verkstad och förråd för att säkra den löpande verksamheten, en trygg arbetsmiljö och effektivt resursutnyttjande.

Vatten och avlopp

Avdelningen ansvarar för att säkerställa leveransen av dricksvatten av god kvalitet och i tillräcklig

mängd samt omhändertagande av avloppsvatten.

I det ansvaret ingår driften som levererar säkert och rent vatten till kommunens invånare och omhändertar avloppsvattnet på våra anläggningar, underhåll av befintliga VA-ledningar, hantering av VA-anlutningar för invånare och företagare, produktion och distribution av biogas. Avdelningen ansvarar också för sjöreglering.

Kvalitet och utveckling

Avdelningen arbetar med stödjande administrativa uppgifter som underlättar det dagliga arbetet i förvaltningen, stödjer ett enhetligt arbetssätt, säkerställer kvaliteten i ärendehandläggningen, stödjer och utvecklar budgetarbete och internkontroll. Avdelningen stödjer och driver verksamhetsutveckling inom processer, systemutveckling, utvecklar arbetssätt och stödjer vid implementeringen.

I ansvaret ingår också nämndadministrationen och den övergripande administrationen inom förvaltningen – registrering, statistik, inköp, GDPR, informationssäkerhet.

Huvudprocesser - mål och uppdrag

Växjö kommun arbetar i processer utifrån den service vi tillhandahåller invånare, företag och besökare. Väl definierade arbetsflöden borgar för en hög kvalitet och effektivitet i verksamheten. Varje process har riktningsmål som utvärderas i samband med bokslut. Målen utvärderas med de av KF definierade nyckeltalen för resultat och kvalitet samt kostnadseffektivitet.

För att fördjupa och bredda den interna styrningen och uppföljningen av nämndens verksamhet kan nämnden komplettera med egna nyckeltal. Dessa nämndspecifika nyckeltal fungerar dock inte som indikatorer för måluppfyllelse.

Symbolförklaring

- Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av kommunfullmäktige
- Uppdraget/nyckeltalet är beslutat av nämnd/styrelse
- Nyckeltalet mäter resultat/kvalitet
- Nyckeltalet mäter effektivitet

Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad

Strategisk inriktning

En viktig faktor för ett starkt och attraktivt företagsklimat inom kommunen är en rätts- och servicesäker myndighetsutövning och tillsyn. Nämndens verksamhet för att säkra en rättvis och sund konkurrens är en grundförutsättning för att en företagsamhet som bidrar till en levande och dynamisk kommun och en välfungerande och attraktiv arbetsmarknad. Genom ökade resurser till och satsningar på myndighetsgemensamma insatser stärks nämndens arbete mot organiserad brottslighet. Ett fokus som inte bara skapar en tryggare och säkrare kommun och vardag för invånare utan också rättvist och hållbart näringsliv.

Inom ramen för den tillsyn och rådgivning som nämnden ansvarar för har handläggare och inspektörer en bred kontaktbas i relation till kommunens företag. Kontakter som påverkar företagens förutsättningar för utveckling och löpande verksamhet. Verksamheten arbetar löpande med att stärka service och tillgänglighet genom att utveckla befintliga och nya kontaktvägar och tjänster. En ökad grad av digitalisering inom verksamheten är centralt för att säkra att medarbetarnas kompetens används rätt och deras tid effektivt när komplexitet och omfattning inom tillsyn och kontroll växer.

För ett fortsatt växande och innovativt näringsliv är tillgången till attraktiv och funktionell verksamhetsmarknad en avgörande faktor. Nämnden och koncernen behöver skapa förutsättningarna för att arbeta långsiktigt strategiskt med planläggning och markköp för att möta näringslivets framtida behov. Som ett steg i denna process behöver nämnden vara en aktiv del i ett koncernövergripande arbete för att i samverkan med näringslivet skapa kunskap om och samsyn kring framtida behov av mark och lokaler. Markägandesituationen ställer krav på en fortsatt stark och vidareutvecklad samverkan med privata markägare för att säkra framväxten av nya verksamhetsområden som möjliggör ett växande näringsliv och stärker Växjö som en motor för regionens företagande och arbetsmarknad.

Genom långsiktig planering, utbyggnad, tillsyn och myndighetsutövning bidrar nämnden bidrar på centrala områden till att skapa ett växande näringsliv där befintliga företag ges förutsättningar att expandera samtidigt som nya företag attraheras att söka sig till och växa fram inom kommunen.

I Växjö kommun gäller full sysselsättning

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Öka antalet praktikplatser inom Växjö kommun och i näringslivet	Inom ram	Växande och inkluderande

Fler jobb och växande företag bygger Växjö starkt

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Myndighetsgemensamma insatser	0,9 mkr	Tryggt och tillitsfullt
	Strategi för verksamhetsmark och lokaler i hela Växjö kommun	Inom ram	Växande och inkluderande
	Öka service för kommunens företagare och invånare genom tidsatta handläggningstider	Inom ram	Växande och inkluderande

Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätort och landsbygd

Strategisk riktning

Växjö växer och förändras både i fråga om demografi och bebyggelse. Samtidigt möter kommunen utmaningar genom klimatförändringar och ett nytt skärpt säkerhetsläge som påverkar förutsättningarna för de miljöer och anläggningar och den leverans nämnden ansvarar för, planerar, utvecklar och förvaltar. Ett hållbarhetsfokus i nämndens ansvar för natur- och boendemiljö samt infrastruktur och teknisk försörjning är avgörande för kommunens framtida utveckling.

Trygga och attraktiva miljöer

Nämnden har ett stort ansvar för planering, utformning och förvaltning för att säkerställa att befintliga och framtida boende- och offentliga miljöer möter invånarnas behov och kommunens framtida utmaningar. Genom en socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar stadsplanering samt centrumutveckling i exempelvis Rottne och Ingelstad fortsätter utbyggnaden och utvecklingen av Växjö. Allt för att skapa goda livsmöjligheter för kommunens invånare och möta en växande befolkning. I arbetet med att planera för, utforma och utveckla nya och befintliga områden vill nämnden säkerställa tillgången till varierade och anpassade boendialternativ.

I arbetet för att tillskapa och underhålla bostadsområden i stad och tätort är det centralt för nämnden att detta sker med fokus på att erbjuda alla invånare en närhet till attraktiv naturmiljö och tillgängliga park-, spontan- och grönytor. En växande stad och tätorter skapar behov av fler offentliga miljöer i form av gemsamhets- och aktivitetsytor samtidigt som kommunens befintliga miljöer fortsatt behöver underhållas och utvecklas för att alla ska ha närhet till fritids- och rekreativmiljöer.

Gröna miljöer som ger tillgång till mötesplatser och aktivitetsytor är viktiga inslag för att skapa och bibehålla attraktiva och hälsosamma boendemiljöer som stärker möjligheten till givande kontakt och utbyte mellan kommunens invånare. Av stor vikt i arbetet är barn och ungas möjligheter till aktivitet i trygga och givande utemiljöer på förskolor och skolgårdar.

Den upplevda tryggheten är central för att bostadsområden och kommunens offentliga miljöer ska ge invånare möjlighet till ett fysiskt och socialt aktivt liv. Genom det arbete med utformning, utveckling och skötsel av miljöer där människor bor, rör sig och träffas bidrar nämnden till att skapa en tryggare och mer socialt hållbar kommun. Trygga områden med attraktiva offentliga miljöer och bostadsområden med blandade upplåtelseformer är centralt för att bryta segregation och socialt utanförskap. Genom att säkra och sköta sammanhängande och inbjudande utemiljöer

med rörelse och aktivitet skapas en trygghetskänsla. Nämnden vill därför i utveckling av stad och tätort arbeta med att minska barriäreffekterna för att kunna erbjuda större grönområden och skapa en ökad rörlighet.

Offentlig belysning är ett viktigt inslag för att stärka Växjöbornas säkerhet och trygghet. Den kommunala belysningen skapar förutsättningar för både en effektiv energianvändning och för trygga miljöer för invånare att vistas och röra sig i. Attraktiviteten och tillgängligheten i offentliga miljöer, rekreations- och friluftsområden precis som säkerheten för oskyddade trafikanters är nära kopplat till en välplanerad, driftsäker och välunderhållen belysning. Detta är en av faktorerna som skapar trygghet och tillgänglighet dygnet och året runt för levande miljöer runt om i kommunen. Särskilda åtgärder behöver vidtas av kommunen för att lösa eftersatt belysning på landsbygd. Samtidigt har den senaste tidens energipriser visat på behovet och de ekonomiska effekterna av planering och utformning av belysning längs gator och vägar och i offentliga miljöer.

Nämnden vill över tid utveckla och förstärka attraktiviteten i Växjö centrum för att skapa en modern och levande stadskärna. Kommunen har arbetat fram visioner och planeringsunderlag för området och har genom dialog och samverkan med invånare, näringsidkare och ledningsägare skapat en samlad bild av riktning för arbetet framåt. Att omforma stadskärnan är ett betydande åtagande både tidsmässigt och ekonomiskt som behöver ta avstamp i stadens karaktär och anpassa för att säkra ett levande centrum även under projektets gång.

Hållbara transporter och en robust teknisk försörjning

Växjö arbetar aktivt för att underhålla och utveckla kommunens infrastruktur för oskyddade trafikanter för en fortsatt övergång till hållbara transporter. Nämnden fokuserar på ett vidare strategiskt och operativt arbete för en modern infrastruktur. Genom ett långsiktigt planerings- och förvaltningsarbete skapas förutsättningar för att minska klimatpåverkan från transporter och stärka tillgänglighet och säkerhet för oskyddade trafikanter inom hela kommunen. Tillgänglighet och säkerhet är centralt för att fler ska välja att röra sig i kommunen till fots, med cykel eller använda kollektivtrafik. Under den kommande perioden kommer nämnden fortsätta att trygga viktiga cykelsträckor inom kommunen att bygga ut cykelöverfarter och säkra trafikintensiva rondeller. Ett särskilt fokus ligger på sträckor och knytpunkter i anslutning till skolor för tryggare trafikmiljö och stärka rörligheten för barn och unga i deras vardag. För en säker trafikmiljö är även kommunens löpande underhåll av bilvägar viktigt.

Genom nämndens löpande underhåll av gång- och cykelvägar arbetar verksamheten med säkra dessa aspekter under alla årstider. Nämnden har de senaste åren med framgång utökat arbetet med saltsopning för att erbjuda snö och isfria cykelvägar under vinterhalvåret. Arbetet fortsätter även framåt för att cykeln ska vara ett tryggt och attraktivt hållbart transportalternativ under hela året. Med fokus på trafiksäkerhet och tillgänglighet kommer förvaltningen fortsätta arbetet med åtgärder inom ramarna för framtagna underlag i form av Fotgångarplanen, Trafiksäkerhetsplanen och Cykelvägplanen. Den sistnämnda planen kommer under året att uppdateras som en del i arbetet för att Växjö långsiktigt ska fortsätta utvecklas som en kommun med tydligt hållbarhetsfokus i takt med att stad och tätorter växer.

En effektiv och hållbar vattenförsörjning är nära kopplad till den infrastruktur nämnden ansvarar för i form av reningsverk, vattenverk och ledningsnät. En infrastruktur som behöver vara väl

planerad, utbyggd och underhållen för det fortsatta arbetet med en avbrottsfri leverans med hög kvalitet. Kapacitet och status på anläggningar och nät avgör förutsättningarna för tillgång till hög vattenkvalitet, minimera läckage och för att kunna använda rätt vatten för rätt behov. Genom effektiv och välplanerad distribution och i samverkan inom kommunkoncernen och med företagare och fastighetsägare kan ändamålsenligt nyttjande av dricksvatten förbättras. Kommunen har en stor tillgång till tjänligt vatten för andra ändamål än konsumtion utan att använda dricksvatten. Här ser nämnden potential att ytterligare stärka den långsiktiga tillgången till dricksvatten av hög kvalitet.

När kommunen växer ökar behovet av utbyggnad och förnyelse av VA-infrastruktur. Att säkra tillgången till och kvaliteten på vatten kort- och långsiktigt är resursutmaning för den löpande driften och samtidigt en strategisk fråga som kräver utrednings- och planeringsarbete om hur kommunen ska använda, utveckla och distribuera från vattentäkter. Nämnden driver ett betydande arbete för att utreda förutsättningar och behov för en lagring, rening och distribution av vatten som säkrar den långsiktiga tillgången och kvaliteten i hela kommunen. Över tid kommer nämnden behöva genomföra betydande investeringsinsatser i nya och befintliga anläggningar för att möta kommunens utbyggnad och utmaningar.

Det är inte bara en växande befolkning och ökade förväntningar från invånare som skapar nya förutsättningar för nämndens leverans avseende samhällskritiska tjänster. Säkerhetssituationen i Europa har förändrats avsevärt under de senaste åren vilket innebär utmaningar för nämnden. Samtidigt har de extremväder som följer klimatförändringarna har bidragit till nya och större risker människor, infrastruktur och natur. Med den ökade belastning och de nya krav som följer förändringar i kommunen och i omvärlden lägger nämnden en stor vikt vid att öka krisberedskapen och säkra en robust teknisk försörjning inom verksamheten. En säker tillgång till energi, bränsle och vatten även under kristider är en central faktor för ett robust samhälle.

Natur och biologisk mångfald

En rik biologisk mångfald är grunden för fungerande ekosystem och ett fungerande samhälle. Nämndens har ett stort ansvar i att säkerställa den biologiska mångfalden och verksamheten arbetar för att förvalta, skydda och utveckla stora naturvärden och känsliga miljöer. Kommunens naturområde är av stor vikt för att säkerställa biologisk mångfald. I planering och förvaltning av dessa områden är insatser för den biologiska mångfalden ett centralt inslag. Genom ett långsiktigt arbete med förvaltning och naturvårdande insatser i kommunens skogs- och naturområden skapar nämnden även förutsättningar för ett rikt natur- och friluftsliv och för att bevara miljöerna för kommande generationer.

Invasiva arter konkurrerar ut inhemsk flora och fauna och riskerar att orsaka allvarlig skada för ekosystem, infrastruktur eller människors hälsa. Till följd av klimatförändringarna har antalet och spridningen av invasiva arter ökat och utmaningarna i arbetet med att förebygga och hantera utvecklingen vuxit. I syfte att gynna den biologiska mångfalden planeras och utförs löpande insatser för att bekämpa arterna. Nämnden arbetar också med planering och kartläggning för en långsiktigt uppnå en effektiv och hållbar hantering. Med minskad möjlighet att erhålla extern finansiering via bidrag för insatserna ser dock nämnden betydande utmaningar i arbetet mot bestånden inom kommunen.

Kommunen behöver värna om befintliga vattenmiljöer. Områdena är en vital del i ekosystemet och människor och natur är beroende av tillgången till och kvaliteten på vatten. De sjöar och vattendrag som omger Växjö stad och tätorter och som är ett karaktäristiskt drag i kommunens landskapsbild är en mycket viktig del av kommunens naturmiljö. För långsiktigt hållbara och säkra vattenmiljöer och vattentillgång arbetar nämnden löpande med insatser för att skydda och förbättra status i sjöar och vattendrag.

Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
KF	Stärk arbetet med klimatanpassning	1 mkr	Klimat- och miljösmart
KF	Öka insatser för en klimatsmart, attraktiv fysisk miljö	Inom ram	Tryggt och tillitsfullt
KF	Ta fram en strategi för våra tätorter	Inom ram	Klimat- och miljösmart
KF	Öka tryggheten i Växjö kommun genom fysiska åtgärder	Inom ram	Tryggt och tillitsfullt
KF	Inrätta fler naturreservat och stärk grönområdena och dess kvaliteter	0,5 mkr	Grönt och hälsosamt
KF	Inför sommargata	0,2 mkr	Klimat- och miljösmart
KF	Uppdatera fordonspark	Inom ram	Klimat- och miljösmart
KF	Utveckla Växjö som cykelkommun	Inom ram	Klimat- och miljösmart
KF	Justera parkeringsbudgeten	4,5 mkr	Klimat- och miljösmart
N/S	Intensifiera arbetet med att minska avfallsmängderna och utveckla cirkulära arbetsätt		Klimat- och miljösmart
N/S	Förutsättningar för en hållbar energiförsörjning		Klimat- och miljösmart
N/S	Ta fram en brandvattenplan		Tryggt och tillitsfullt
N/S	Klimatanpassning inom Växjö stad genom ökad trädplantering		Klimat- och miljösmart
N/S	Framtida utveckling av Västra mark		Växande och inkluderande
N/S	Planeringsunderlag för att förebygga och hantera invasiva arter		Grönt och hälsosamt
N/S	Utred möjligheter att återställa kommunala våtmarker		Grönt och hälsosamt
N/S	Lekplatsutredning		Växande och inkluderande
N/S	Revidera cykelvägplan		Klimat- och miljösmart
N/S	Öka kompetensen inom Social hållbarhet i samhällsplaneringen		Rättvist och ansvarstagande
N/S	Kompletterande utredning Sandsbrovägen - bussfil		Klimat- och miljösmart

Be-slutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin-nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
KF	Andel av kommunal nybyggnation som är träbaserad (%)	2023			51,79*	↗	●
KF	Andel av VA-ledningsnätet som lagts om eller renoverats under året (%)	2023			0,4*	↗	■
KF	Medborgarundersökningen - Skötsel av gång- och cykelvägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	2023	75 %	71 %	73 %	↘	●
KF	Medborgarundersökningen - Skötsel av gator och vägar fungerar bra i kommunen, andel (%)	2023	79 %	73 %	76 %	↘	●
KF	Medborgarundersökningen - Hämtningen av hushållsavfall fungerar bra, andel (%)	2023	88 %	90 %	89 %	↘	■

Fler bostäder och minskad segregation bygger Växjö hållbart och helt

Be-slutad av	Nyckeltal	Period	Utfall kvin-nor/flickor	Utfall män/pojkar	Utfall	Utveckling över tid	Jämförelse större stad
KF	Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv.	2022			7	↗	●
KF	Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv.	2022			1	→	●
KF	Antalet färdigställda bostäder utanför Växjö stad	2024				—	—
KF	Antalet bygggrätter i antagna detaljplaner	2024				—	—

Möjliggöra en aktiv fritid

Strategisk riktning

Växjö är en attraktiv friluftskommunen med unika naturvärden som nämnden vill stärka och bygga vidare kring. Förutsättningarna till ett aktivt och hälsosamt liv ska finnas för samtliga invånare i kommunen. Genom de friluftsområden och aktivitetsytor i stad, tätort och landsbygd som nämnden planerar, utvecklar och förvaltar bidrar verksamheten till att stärka möjligheten till en aktiv fritid.

Tillgången till i kultur- och fritidsaktiviteter i hela kommunen gör Växjö till en bättre plats att leva i. För att kommunens kvalitet och utbud av kultur- och fritid ska fortsätta utvecklas krävs både fysiska åtgärder och stöd och samverkan med arrangörer, föreningar och verksamhetsutövare. Genom de fysiska insatser nämnden ansvarar för utvecklas och vidmakthålls aktivitets- och friluftsmiljöer för hela kommunen. Genom information och kunskap om påverkan på yttre miljöer säkerställer nämnden att lokaler och evenemang är hälsosamma miljöer för deltagare och besökare för ett rikt och tillgängligt kultur- och fritidsutbud.

Med ett starkt utbud och en bred geografisk spridning i fråga om fritids- och friluftsmöjligheter ges kommunens invånare förutsättningar att leva ett aktivt och hälsosamt liv. Dessa miljöer är också mötesplatser för personer från olika bakgrund och delar av stad, tätort och landsbygd. För att alla invånare ska ges tillgång till kommunens offentliga miljöer har nämnden ett stort fokus på trygghet och tillgänglighet i planering, utformning och förvaltning av anläggningar och miljöer för rekreation, friluftsliv och lek av trygghet och tillgänglighet. Här ser nämnden ett stort värde i att satsa på att utveckla miljöer för barn och unga också utanför skolnära områden.

Växjös naturmiljöer har bidragit till en växande friluftstrend vilket skapar behov och efterfrågan på nya stråk, anläggningar och ytor. Ett högt tryck på befintliga områden och anläggningar innebär samtidigt att ekonomiska och personella resurser behöver läggas på att bibehålla en hög standard och säkerhet på befintliga platser. Mot bakgrund av ett starkt lokalt friluftsliv och en utmanande resurssituation ser nämnden ett stort behov att säkra kvalitet och tillgänglighet hos kommunens natur- och friluftsområden.

För att säkra de starka naturvärde som bidrar till kommunens unika friluftsmiljöer driver nämnden ett långsiktigt arbete inom kommunens naturreservat och friluftsområden för att bevara den biologiska mångfalden och utveckla dessa områden för invånare och kommande generationer. Att säkra hållbara miljöer med en stark biologisk mångfald är ett långsiktigt åtagande som kräver en hög kompetens och kunskap inom förvaltningen.

Växjöbor ska kunna delta i och uppleva en kultur- och fritidsverksamhet av hög kvalitet

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Utveckla Ringsbergsområdet	0,5 mkr	Växande och inkluderande
	Utveckla Växjö som evenemangs- och besökskommun		Växande och inkluderande

Styra och stödja för en hållbar utveckling

För att möta klimatförändringar och säkra möjligheter för och tillgång till en hälsosam och trygg miljö och ett gott liv för kommande generationer krävs förändringar inom många delar av samhället. Växjö har hög ambitioner för kommunens hållbarhetsarbete och nämnden har en viktig roll i det långsiktiga arbete som drivs för att uppnå målen inom *Hållbara Växjö 2030*.

Inom kommunen kommer den största direkta klimatutsläppen från transportsektorn. Nämndens arbete är en central del i arbetet med övergång till hållbara transporter och en ökad transporteffektivitet. I takt med att nya områden växer fram och befintliga miljöer underhålls och byggs om ansvarar nämnden genom planering och utbyggnad för att säkerställa en infrastruktur för ett effektivt, sammanhängande och hållbart transportnät i kommunen. I arbetet läggs särskilt vikt vid att utveckla transportmiljön för oskyddade trafikanter genom att öka tillgänglighet och tillgång till trygg infrastruktur för denna grupp. För att trygg och tillgänglig infrastruktur för hållbara transporter krävs ett löpande arbete med underhåll av befintlig infrastruktur. Nämndens resurser för att upprätthålla kvalitet och funktion hos vägar och stråk för gående och cyklande och hållplatser och pendelparkeringar för kollektivtrafikanter är avgörande för att andelen hållbara transport inom kommunen ska öka.

En omställning till effektivare och mer hållbara transporter kräver betydande planering och infrastrukturinsatser inte bara inom Växjö stad utan i hela kommunen. Detta skapar ett behov av samverkan på regional och nationell nivå, inte minst för att utveckla den regionala kollektivtrafiken. Nämnden vill stärka och fördjupa utbytet på det regionala och nationella planet för en utveckling av infrastrukturen i hela kommunen.

Samtidigt krävs ett aktivt arbete för en omställning mot förnybar energi- och bränsleproduktion och förbrukning. Mot denna bakgrund ser nämnden ett stort strategiskt värde i kommunens biogasproduktion. Över tid har verksamhet kunnat ökat kapacitet och driftsäkerhet inom produktion. Ett fortsatt fokus ska läggas på utvecklingen av produktion och distribution som en viktig del i koncernens krisberedskap och ett centralt bidrag till kommunens omställning mot förnybara bränslen.

Nämnden ansvarar för en verksamhet som levererar samhällskritiska tjänster inom kommunen. Förändringar i omvärlden har skapat nya krav på och förändrade förutsättningar för verksamheten att kunna drivas även under krissituationer. Nämnden har därför ett stort fokus på att säkra en robust teknisk försörjning inom verksamheten.

För att människor ska röra sig, mötas och leva ett aktivt och tryggt liv i kommunen behövs välplanerade, välutformade och välskötta offentliga- och naturmiljöer och aktivitetsytor. Inom ramen för samhällsbyggnadsprocessen skapar nämnden fysiska miljöer för ett socialt, aktivt och hälsosamt liv. Kommunen pekar på vikten av att arbeta för att stärka barn och ungas möjligheter. Nämnden lägger inte bara stor vikt vid att skapa miljöer för barn och unga utan också på att skapa förutsättningar för medverkande kring hur dessa miljöer växer fram. I planerings- och utvecklingsarbete involverar verksamheten de barn och unga ska aktivitetsytor, lekplatser och

naturområden byggas och förändras för.

Nämnden ser ett ökat behov av och möjligheter kopplat till digitalisering och robotisering. Satsningar på utveckling inom området kopplat till nämndens verksamhet har potential att skapa betydande effektiviseringsvinster och frigöra kompetens för mer avancerade och värdeskapande processer. Nämnden möter en växande verksamhetsvolym och hårdare konkurrens om arbetskraft vilket gör arbete med att öka och utveckla digitalisering och robotisering nödvändigt för att säkra en leverans i linje med invånare, förenings- och näringslivs förväntningar och behov.

Genom digitaliseringen skapar nämnden nya och starkare kontaktytor för service, kommunikation och dialog. Det arbete nämndens verksamhet driver och den planering i fråga om utveckling av stads, tätort och landsbygd påverkar vardagen för alla invånare. Nämnden ser därför ett stort värde i och en stor vikt av att invånare, förenings- och näringsliv ges möjlighet till ett aktivt deltagande i samhällsbyggnadsprocessens alla delar. Digitaliseringen skapar en högre grad av tillgänglighet och närhet för invånarna i kommunen till den planering och det arbete nämnden ansvarar för och ger nya möjligheter involvera de som direkt påverkas i processen. Med stöd i den digitala utvecklingen kan nämnden genom digital visualisering av planerade och önskade förändring och utveckling av miljöer stärka förståelsen och fördjupa möjligheten till givande deltagande i kommunens samhällsbyggnadsarbete.

Barn och ungas välbefinnande ska vara gott

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Kartläggning och kraftsamling för barn och ungas hälsa	Inom ram	Grönt och hälsosamt

Kommunen har en effektiv och långsiktig ekonomistyrning som präglas av en god ekonomisk hushållning av gemensamma resurser

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Utökad digitalisering	Effektivisering 0,5 mkr	Växande och inkluderande
	Renodla och effektivisera lokalutnyttjande	Effektivisering 3 mkr	Växande och inkluderande
	Effektiv över head-organisation	Effektivisering 15,8 mkr	Växande och inkluderande
	Motverka otillbörlig påverkan och korruption		Rättvist och ansvarstagande

Personalpolitisk inriktning

Strategisk inriktning

Växjö kommun som arbetsgivare står inför flera utmaningar kopplat till arbetskraft, arbetsmiljö, jämställdhet, kompetensväxling och anpassningsbarhet. För att nå de personalpolitiska målen att ha friska medarbetare samt säkra kompetens-försörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor kommer nämnden under året att fokusera på ett antal fokusområden och aktiviteter.

Rekryteringsbehovet är stort och kompetensförsörjningen behöver säkras både på kort och lång sikt. I praktiken innebär det att Växjö kommun behöver säkerställa att medarbetare trivs och stannar kvar samtidigt som kommunen utvecklar sitt arbetsgivarvarumärke för att rekrytera nya medarbetare och utvecklar nya och effektiva arbetssätt. För att vara en attraktiv arbetsgivare kommer insatser att göras för att stimulera en ökad sysselsättningsgrad för medarbetare. Att utveckla möjligheterna att arbeta efter pensionsåldern skapar förutsättningar att behålla kompetent personal.

En vidareutveckling av lönekartläggningen för jämställda löner kan bidra till en god lönebildning som ökar attraktionskraften. Genom att följa upp och analysera resultatet av avgångsenkäten för medarbetare som avslutar sin anställning kan behov av åtgärder fångas upp. Personalklubben Dakapo kommer att utvecklas för att främja engagemang och sammanhållning hos Växjö kommuns medarbetare.

Genom det systematiska arbetsmiljöarbetet kan nämnden arbeta förebyggande och minska risken för skador och ohälsa. Förebyggande insatser i form av skyddsronder och riskobservationer är viktiga för att förhindra att tillbud och skador uppkommer.

En god arbetsmiljö genomsyras av tillitsbaserat ledarskap och psykologisk trygghet på arbetsplatsen. Trygghet och tillit är förutsättningar för väl fungerande arbetsgrupper och för att stimulera förändringsvilja och innovation i verksamheten. Under året implementeras en ny medarbetarenkät för att analysera medarbetarnas upplevelse av arbetsmiljö och trivsel.

För att ge chefer förutsättningar för ett hållbart och gott ledarskap kommer Växjö kommuns ledarskapsutbildningar att ses över. En kartläggning av chefstätheten ska genomföras utifrån verksamhetens krav och komplexitet samt ur ett jämställdhetsperspektiv för att synliggöra eventuella skillnader.

Växjö kommun säkrar kompetensförsörjningen genom att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda arbetsvillkor

Beslutad av	Uppdrag	Finansiering	Uppdraget berör följande målbild/er HV 2030
	Möjliggöra kompetensväxling vid behov		Ingen målbildkoppling
	Uppmuntra/stimulera till ökad sysselsättningsgrad för medarbetare		Ingen målbildkoppling
	Öka möjligheterna till att arbeta efter pensionering		Ingen målbildkoppling

Ekonomi

Driftbudget exkl kapitalkostnader Samhällsbyggnadsnämnden

Från och med budgetåret 2024 tas beslut både gällande nämndens totala driftbudgetram, investeringsbudgetram och kapitalkostnadsbudgetram av Kommunfullmäktige. Utöver politiskt beslutad budgetram finansieras delar av nämndens verksamhet av intäkter. Likt föregående år redovisas driftsbudgeten på avdelningsnivå. Verksamhetens lokal- och arbetsplatskostnader är för året utfördelade på respektive avdelning, tidigare låg den budgeterade kostnaden huvudsakligen på avdelningen Kvalité- och utveckling. Detta förändrade upplägg förklarar delvis skillnader i avdelningarnas nettobudget 2024 jämfört med och 2023. Kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta redovisas och kommenteras i avsnitt 7.2.

Nämndens verksamhet består av två olika ekonomier, en verksamhetsdel som är skattefinansierad och en verksamhetsdel som är taxefinansierad. Den skattefinansierade verksamheten arbetar utifrån en politiskt beslutad driftsbudgetram som för 2024 uppgår till 160,3 miljoner kronor. Nämnden har för budgetåret erhållit ett ramtillskott motsvarande 15,9 miljoner kronor. 7,1 miljoner kronor är riktade ramökningar relaterade till politiska uppdrag, övriga tillskott är kompensations för utökad ansvar och volymer inom verksamheterna. Kommunens satsningar på, och nämndens ansvar inom, riktningsmålet *Bättre fungerande och mer miljösmart samhällsplanering* syns tydligt inom de politiska uppdrag och tillhörande budgettillskott. För 2024 utökas nämndens budget för ett *stärkt arbete med klimatanpassningar, arbete med att stärka kvalitén i grönområden och införande av sommargata*. Ett gott företagsklimat är viktigt för att skapa förutsättningar för ett växande näringsliv, det skapas genom att servicesäkra den myndighetsutövning och tillsyn som kommunen utför. Med ett tillskott för *myndighetsgemensamma insatser* skapas förutsättningar att stärka arbetet mot organiserad brottslighet och att motverka en osund konkurrens.

Samhällsbyggnadsnämndens ekonomi påverkades starkt av den vikande konjunkturen och det ökade inflationstrycket under 2023. Särskilt tydligt syntes det i nämndens intäkter för planavgifter, bygglov och startavgifter. Inför 2024 har inflationstrycket gått ner medan konjunkturen är fortsatt svag. Intäkterna för året antas ligga kvar på samma nivå som föregående år, men det finns fortsatt en stor osäkerhet kring utvecklingen framåt. Parkeringsverksamheten har i årets budget fått ett tillskott i budgeten för att delvis balansera upp det tidigare intäktkrav som inte varit möjligt att realisera fullt ut.

Från och med december 2023 träder ett nytt avtal för biogasleveranser i kraft. Leveranserna omfattas av bränsle till *Småländskas bränsle* och distribueras till tankningsstationen Drängen och *Småländskas bränsles* publika tankningsstation. Verksamhetens intäkter förväntas täcka dess kostnader, men både prisutveckling och producerad mängd biogas är osäkerhetsfaktorer som kan påverka resultatet i både positiv och negativ riktning.

För året har nämnden ett effektiviseringskrav motsvarande 1,0 miljoner kronor. Nämnden kommer att arbeta med insatser kopplat till digitalisering för att uppnå en kostnadsminskning

avseende OH-kostnader inom förvaltningen.

Effektiviseringsinsatser drivs även genom en fortsatt utveckling av och fortsatt övergång till digitala tjänster inom nämndens verksamheter. Detta innebär en minskad administration inom den löpande verksamheten. Samtidigt kommer ett utvärderingsarbete av systembehov inom verksamheten genomföras. Förväntat resultat är ett effektivare nyttjande av systemstöd. Inom ramen för arbetet sker även en inventering av befintliga system och licenser för kostandseffektivisering av verksamhetens systemstöd.

Nämndens andra ekonomi, *vatten och avlopp*, är taxefinansierade. Kommunalt vatten och avlopp finansieras via taxeavgifter från verksamhetens användare. Avgiften beslutas årligen och beräknas för att täcka de kostnader som bedöms vara nödvändiga för att driva verksamheten och leverera enligt befintlig lagstiftning och krav.

Inför 2023 beslutade Kommunfullmäktige om en höjning av anläggningsavgiften för Växjö kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggningar med 7 procent, vilket i dagsläget resulterar i en kostnadstäckning på 97,5 procent. Behovet av avgiftsförändringen är en prisutveckling sedan 2020 som drivit upp verksamhetens kostnader. Brukningsavgiften består av en fast- och en rörlig taxa. Under 2023 beslutade kommunfullmäktige om en förändrad taxekonstruktion för de fasta brukningsavgifterna enligt svenskt vattens P120 förslag till normaltaxa. Omläggningen innebär ett oförändrat avgiftsuttag. Även den rörliga brukningstaxan är oförändrad, men kommer troligen att behöva höjas till 2025. Verksamhetens räntekostnader ökar på grund av lån som löper ut och som förnyas till en betydligt högre ränta än tidigare år.

I enlighet med gällande redovisningsprinciper matchar budgeterade intäkter de budgeterade kostnaderna och vilket ger verksamheten en nollbudget.

tkr	Intäktsbudget 2024	Kostnadsbudget 2024	Nettobudget 2024	Nettobudget 2023*
Nämnd		-2 178	-2 178	-2 178
Förvaltningsledning	2 200	-10 165	-7 965	-14 931
Kvalite- och utveckling	3 814	-13 264	-9 450	-23 804
Strategi- och planering	12 410	-38 228	-25 818	-18 435
Projekt- och mark	31 880	-23 512	8 368	6 922
Drift- och förvaltning	147 271	-258 934	-111 663	-138 090
Miljö- och bygg	23 533	-39 602	-16 069	-9 553
Biogas	14 771	-10 295	4 476	0
Summa	235 879	-396 178	-160 299	-200 069
Vatten och avlopp	230 015	-162 830	67 185	0

* Nettobudget för 2023 inkluderar även kapitalkostnadsbudget.

Driftbudget kapitalkostnader Samhällsbyggnadsnämnden

Nämndens ansvar för att utveckla och förvalta stad, tätort och landsbygd innebär att det i verksamheten finns betydande anläggningsvärden. Kommunens infrastruktur, VA-anläggningar och aktivitetsytor i äldre bebyggelse och i nya stads- och bostadsområden generera årliga kapitalkostnader i form av avskrivningar och ränta för verksamheten under anläggningarnas nyttjandeperiod. Detsamma gäller för anläggningar i kommunens friluft- och rekreationsområden och de fordon och maskiner som används i den dagliga driften. Anläggningarna används över långa tidsperioder och tar därmed budgetutrymme i anspråk över en längre tidsperiod.

Samtidigt genereras över tid ytterligare kapitalkostnader inom nämndens verksamhet. Detta beror på genomförande av kommunens stadsutvecklingsprojekt samt utbyte och utveckling av befintliga anläggningar i takt med slitage och att nya behov och krav uppkommer.

Över tid uppvisar nämndens kapitalkostnader en tydligt stigande trend och framåt prognosticerar nämnden ett fortsatt ökat kapitalkostnadsbehov. Utvecklingen av nämndens kapitalkostnadsbudget är endast i begränsad utsträckning kopplad till den globala inflationsökningen. Som lyfts i nämndens omvärldsanalys och i planering inom huvudprocesserna fortsätter kommunen att växa samtidigt som klimatförändringarna skapar nya förutsättningar för och krav på kommunens anläggningar och miljöer. Miljöer och befintliga anläggningar behöver anpassas till, och nya områden och anläggningar planeras för, att möta en växande befolkning och ett förändrat klimat för en säker och hållbar vardag för kommunens invånare. Detta innebär ett växande resursbehov för nämnden där underinvesteringar i kommunens anläggningar och miljöer riskerar att skapa betydande framtida kostnader, både ekonomiska och samhälleliga.

Avseende den skattefinansierade verksamheten visar tabellen nedan den kapitalkostnadsbudget, 91 000 tkr, som krävs för att möta de beräknade avskrivnings- och räntekostnader för befintliga anläggningar vid årets inledning. Inom denna del av nämndens ekonomi sker en kompensation genom tillskott till verksamhetens kapitalkostnadsbudget för kostnader som tillkommer för anläggningar som färdigställs och aktiveras under verksamhetsåret. Utfördelningen av tillskotten sker i samband prognos- och delårsrapportering och innebär att redovisad kapitalkostnadsbudget kommer skiljas sig mellan de olika uppföljningstillfällen under året.

Den budget som redovisas i tabellen för *Vatten och avlopp* avser den budget som krävs för att täcka kapitalkostnader för befintliga anläggningar samt för de anläggningar som planeras färdigställas under året.

	Budget 2024	Budget 2025	Budget 2026
tkr			
Beslut enl KF	-91 000	-96 000	-106 000
Aktiverade efter beslut KF	14 525	24 273	38 225
Summa*	-76 475	-71 727	-67 775

Samhällsbyggnadsnämnden, Internbudget 2024

27(33)

* Kapitalkostnader avseende investeringar aktiverade till och med 2023-12-31

Investeringsbudget Samhällsbyggnadsnämnden

Nämnden arbetar med en investeringsportfölj med en flerårig utblick och planeringshorisont. Investeringsinsatser prioriteras utifrån kommunens och nämndens behov, beslutade investeringsbudget samt tillgängliga interna och externa resurser för planering och utförande. Med start verksamhetsåret 2024 fattas beslut i samband med kommunens budget om den totala investeringsbudgetramen nämnden arbetar utifrån. Investeringsinriktning och prioritering specificeras i internbudgeten genom nämndens fördelning av tilldelade investeringsbudget mellan olika typer av investeringsområden, så kallad huvudprojekt. Redovisad investeringsbudget avser de utgifter nämnden bedömer upparbeta under året inom planerade och beslutade investeringsprojekt.

Nämnden prioriterar årets investeringsinsatser genom att i internbudgeten besluta om fördelning av budgetramen mellan verksamhetens investeringsgrupper. Inom investeringsbudgeten ryms insatser för utbyte av slitna och uttjänade anläggningar, utveckling och förbättring av befintliga anläggningar samt nybyggnation. Investeringsplaneringen påverkas starkt av kommunens och nämndens övergripande strategiska inriktning för att utveckla och förvalta stad, tätort och landsbygd samt för att erbjuda en aktiv fritid. Samtidigt skapar en växande befolkning och klimatförändringar behov och utmaningar som nämndens planerings- och prioriteringsarbetet behöver ta hänsyn till.

Under de senaste åren har inte bara de ekonomiska ramarna utgjort en begränsning för ut- och nybyggnadstakt. Samhällsbyggnad innebär i många fall långa och komplexa planerings- och utförandeprocesser. Utvecklingen av kommunens infrastruktur, boende- och naturmiljöer är resurs- och kompetenskrävande och nämnden driver en verksamhet med begränsad tillgång till interna och externa resurser. Konkurrens i fråga om rekrytering av personal och tillgång till entreprenörer i kombination med en svag ekonomi beräknas fortsätta vara faktorer som påverkar nämndens investeringstakt. Situationen riskerar att bygga på en befintlig underhållsskuld för kommunens anläggningar och påverkar kvalitet, säkerhet och funktion i de miljöer nämnden utvecklar och förvaltar.

Skattefinansierad verksamhet

Nämndens planerade investeringsinriktning inom den skattefinansierade verksamheten syftar till att effektivt drifva, byta ut, utveckla och tillgängliggöra befintliga anläggningar inom infrastruktur, boende- och naturmiljöer. Inom ramen för de framarbetade investeringsportföljen görs även satsningar för på att i dessa miljöer skapa ny infrastruktur, aktivitetsytor och stärka natur- och vattenområden. Anläggningar byggs, förnyas och utvecklas för att skapa trygga och hållbara miljöer. Nämnden fördelar för innevarande år och i den långsiktiga planeringen investeringsmedel

för att fortsätta erbjuda invånare attraktiva och tillgängliga naturmiljöer, mötesplatser och anläggningar för en aktiv fritid.

Miljöer, infrastruktur och anläggningar slits över tid och möter nya krav och behov från invånare och omvärldsfaktorer. Tillsammans med utmanande ekonomiska förutsättningar under de senaste åren har detta skapat en underhållsskuld inom nämndens investeringsplanering. Betydande budgetmedel har därför fördelats till nämndens satsningar på utbyte och underhåll för att säkerställa kvalitet, funktion och säkerhet för befintliga miljöer och infrastruktur. Satsningen är viktigt för att kunna erbjuda attraktiva och tillgängliga offentliga miljöer och naturområden för alla invånare och i hela kommunen. Prioriteringen av underhåll och utbyte innebär också att nämnden räknar med att hålla tillbaka den ökade belastningen på driftbudget och driftresurser över tid. För en effektiv, säker och hållbar drift av anläggningar och miljöer stärks för året nämndens investeringsmedel för löpande utbyte av befintlig fordons- och maskinpark.

Genom fördelningen av årets investeringsbudget satsar nämnden även på att stärka kommunens parker, aktivitetsytor och lekplatser. Investeringarna skapar trygga och attraktiva miljöer för ett aktivt liv och för att skapa en levande bostadsområden och tätorter. Genom de områden som utformas och utvecklas skapas mötesplatser tillgängliga och anpassade för alla invånare. Kommunens målsättning med möjligheter till en aktiv fritid och trygga och attraktiva miljöer stärks också genom nämndens fortsatta arbete med investeringar i natur- och friluftsområden. Insatserna tar vara på och stärker Växjö naturvärden och identitet som friluftskommun.

Inom ramen för nämndens investeringsplanering fortgår det långsiktiga arbetet för att ytterligare utveckla infrastruktur för oskyddade trafikanter. Genom utbyggnad, anpassning och utbyte utvecklar nämnden löpande kommunens cykelvägar och gångstråk för att öka tillgänglighet och trygghet. Över tid stärker insatserna befintliga stråk samtidigt som nya stråk utvecklas för allt större delar av kommunen och viktiga knutpunkter ska vara tillgänglig via cykel och till fots.

VA

De anläggningar som nämndens VA-verksamhet driftar är centrala för att säkra kvaliteten på, tillgång- och distribution av dricksvatten inom kommunen. Detsamma gäller anläggningar för de avloppstjänster som verksamheten levererar. Anläggningar slits över tid, hårdare krav avseende kvalitet på, rening och effektivt nyttjande av vatten tillkommer samtidigt som kommunens utbyggnad fortsätter i stad och tätorter. Detta innebär på kort och lång sikt ett betydande investeringsbehov avseende utbyte av befintliga och anläggning av ny infrastruktur. Inte minst ser nämnden ett fortsatt stort behov en stark budget och resurser för att arbeta med förnyelse av befintligt ledningsnät.

Inom ramen för investeringsplanering behöver nämnden arbeta för att klara det ökade kapacitetsbehov som en växande kommun skapar. Verksamhetens nät och anläggningar ska klara att ta hand om, rena och distribuera allt större mängder av olika typer av vatten. Befintliga mindre såväl som större anläggningar behöver dimensioneras om eller kompletteras och i vissa fall ersättas med anläggningar anpassade för större volymer. Samtidigt driver nämnden ett antal större projekt för utbyggnad av nya anläggningar och ledningsnätsträckning för att säkra leverans över tid och i samband med krissituationer. Projekt av betydande komplexitet med beroende till flera externa parter och tillståndsprövningar. Förutsättningar som skapar osäkerhet i utförandeplanering

och beräkning av projektens årliga budgetbehov. Nämndens utmaning avseende VA-infrastruktur syns tydligt i den långsiktiga utvecklingen av verksamhetens investeringsbudget. Detta förstärks ytterligare av den senaste tidens ränteutveckling som väsentligt förändrar kostnadsbilden för nämndens investeringsbehov.

Precis som investeringsplaneringen inom den skattefinansierade verksamheten avsätter nämndens VA-verksamhet betydande medel av tillgänglig investeringsbudget för underhåll och utveckling av befintliga anläggningar. För verksamheten innebär möjligheterna att hålla en hög utbytestakt och uppgradering av befintliga anläggningar i många fall över tid en minskad belastning på driftbudget och driftresurser.

Exploatering

Inom ramen för nämndens exploateringsbudget sker utveckling och utbyggnad av nya stadsdelar, bostadsområden och villatomter i tätorter och på landsbygden. Projekten drivs för att möta behovet från en växande befolkning och för att kunna erbjuda attraktivt och tillgängligt boende inom hela kommunen. Planering och investeringsinsatser inom projekten innebär också att nya områden som växer fram knyts samman med befintlig bebyggelse och infrastruktur.

Nämndens exploateringsverksamhet ansvarar också för utbyggnad av infrastruktur på ny verksamhetsmark inom kommunen. Arbetet med att planera och färdigställa verksamhetsområden med en effektiv och funktionell infrastruktur för att skapa möjlighet för företag att etableras och expandera i kommunen är prioriterat för nämnden.

Projekten ansvarar för att nya områden som byggs har en komplett leverans i fråga om de anläggningar och tjänster nämnden ansvarar för. Detta innebär att utbyggnad av infrastruktur i form av gator och vägar, aktivitetsytor och mötesplatser samt ledningsnät och pumpstationer för vattendistribution sker inom projektet. Utbygganden innebär nya anläggningar både inom nämndens skattefinansierade och VA-verksamhet.

I tabellen över exploateringsprojekt särredovisas de budgeterade utgifterna för VA- respektive den skattefinansierade verksamheten. I samband med projekt där nämnden bygger ut kvartersmark på mark ägd av kommunen skapas en omsättningstillgång, infrastruktur eller anläggningar där nämnden ansvarar för den framtida driften. I dessa projekt bär kommunen utgifterna för färdigställandet av marken för framtida byggnation och försäljningen av denna kvartersmark genererar en inkomst för kommunen. I tabellen redovisas beräknad budget för denna del av projekten på de rader som benämns med OMS. Budgetberäkningen visar den utmaning nämnden står inför i fråga om att få täckning för de utgifter som utbyggnad på landsbygden skapar.

Som tabellen över nämndens exploateringsprojekt visar drivs ett stort antal projekt samtidigt. Större projekt projekteras och byggs ut i etapper och de redovisade projekten befinner sig i olika faser av planering och färdigställande. Samtidigt märker nämnden en betydlig inbromsning i intresset för att starta upp nya projekt för utbyggnad. En trend som förväntas kvarstå under rådande konjunktur och ränteläge.

tkr	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
Infrastruktur buss	3 600	2 000	1 000
Infrastruktur gång & cykel	11 789	10 000	15 700
Trafiksäkerhet	3 011	4 000	4 650
Trafik och stadsmiljö	15 500	10 000	49 200
Skyltprogram	700	600	900
Broar och tunnlar	1 400	1 400	500
Utbyte LED-belysning	4 000	4 000	11 500
Friluftsliv	1 000	2 600	8 750
Naturvård	900	1 500	1 450
Träd	2 750	2 750	5 000
Parker & grönytor	7 100	15 578	7 000
Lekplatser	4 700	10 000	17 550
Fylleryd markåtkomstbidrag	3 950	2 572	2 886
Fordon & maskiner	18 500	19 749	12 500
Ombyggnad av förråd och lokaler	1 500	15 251	20 700
Underhåll offentlig miljö	14 000	14 000	12 100
Underhåll beläggningar	16 000	16 000	16 000
Dammar & vattenkraft	4 100	4 300	4 000
Vattenvård	3 000	6 700	200
Deponier	3 100	1 000	1 000
Fastigheter	900	0	0
Biogas	3 000	1 000	1 000
Geodata	650	650	650
Skattefinansierat	125 150	145 650	194 236
VA-Plan	3 755	7 200	5 000
Tillväxtledningar	-3 000	-5 000	-5 000
Förny bef ledningar	52 000	34 000	35 000
Dagvattenåtgärder	7 000	4 800	5 000
Sjörening	3 100	3 300	0
Utrustning vattenproduktion	3 500	7 500	1 500
Vattenförsörjning B/R	21 000	50 000	64 000
Kapacitet Bergaåsen	3 000	2 000	2 000
Levsäkerhet dricksvatten	100	100	0

Utrustning avlr/pumpstationer	16 500	29 800	1 500
Höjd driftsäkerhet	71 500	7 000	5 000
Tillväxtpumpstationer	0	15 000	0
Avlr processutveckling	2 700	5 500	7 500
Lokaler	2 000	3 000	1 000
Div utrustning	600	600	100
Fordon	500	1 000	500
Taxefinansierat	184 255	165 800	123 100
Ekeberg norra	1 800	0	0
Västra Nylanda	12 000	0	0
Telestadshöjden	8 500	5 200	0
Bredvik bostäder	5 000	8 000	2 000
SjöbågenTbg Limnologen	2 700	0	0
Vikaholm	100	500	1 000
Stationsområdet	6 600	4 591	25 000
Torparängen	0	600	274
Bäckaslöv	40 919	70 800	30 000
Arenastaden	9 800	12 500	0
Ingelstad	200	0	0
Rottne	100	200	0
Gemla	2 000	0	0
Fabriken	23	1 332	23
Mex skattefinansierat	89 742	103 723	58 297
Västra mark handelsområde	-1 500	0	0
Ekeberg norra	-2 426	-1 213	-1 213
Västra nylanda	14 000	-10 000	-10 000
Telestadshöjden	2 430	-10 000	-9 500
Hagavik etapp 2	0	-4 000	-1 000
Bredvik bostäder	-3 000	0	-10 000
Vikaholm	-1 391	-2 170	-1 852
Stationsområdet	500	0	2 500
Bäckaslöv	9 700	-6 171	-22 932
Arenastaden	0	-2 200	-2 200
Ingelstad	-230	283	0
Rottne	-500	-445	0

Braås	-228	-824	-824
Gemla	-700	-700	-700
Fabriken	-780	-790	-650
Mex taxefinansierat	15 875	-38 230	-58 371
Totalsumma skattefinansierat	214 892	249 373	252 533
Totalsumma taxefinansierat	200 130	127 570	64 729
Summa	415 022	376 943	317 262